

Sukkos: Cycle of Teshuva

4

יום כפור, וזה יום שבו זכינו להדרש את נשמתנו ולנקותה מכל כתם, והתחדשות זו היא נפלהה ששויה לאין ערוך, כמה יש לנו לחוש מלחטוא לפחות בסמוך למועד יום הכפורים והימים הסמוכים לו פן תוכתם נשמתנו או חיללה תעללה בה שרטה.

זו צריכה להיות תחוותנו לאחר כפור, ולא כהמונן שחשים תחוות פריקת על רחל שבכך מבקרים את מתנת הכפור, ולא עוד אלא שמסכנים* עצם בקטרגו השטן מה שיביאם להתקוממותו היצר עליהם מחדש.

5 והנה יום הכפורים הוא בגדר מתנה, וכך אמרנו בתפילה בהודאה לה': ותמן לנו ה"א את יום הכפורים הזה למחול בו את כל עונונינו, ובודאי הוא מתנה נפלאה יום בשנה לנוקתו מכלוק עונונינו, ובפרט כפי המבואר בגמרה שעיצומו של יום מכפר זהה והוא מכח מתנת ה' עליינו ביט וזה, ועל כן יש לנו להזהר ביתר שאת מחתא לאחר הכפור ולעמור בנסונות כראוי, כדי שלא ליתן פתחון פה לקטרגו לערדע על מתנת הכפור ותועלתה באם יוכח שתחוותנו הייתה ח"ז מהשפה ולהזען חיללה.
וראיתו לאחר זמן את הנזכר מפורש יותר בספר "נתיבות שלום" (ח'ב - מועדים עמ' קצט):

שםמה

לטבות

תפארת

בשבעות תשבו שבעת ימים כ"י בסלובט
הושבחת את בניו בהנוצאי אתם מאברן
מצרים (ויקרא כ, מ) והנ"ל דנה סוכות הו גמר
עת התשובה אחר ר'יה וויל"ב כי סוכות הו בא בינה
עלם התשובה ועייכ' הוהירה התורה לשוב אל ד'
עד וזה הרמז בסוכות תשבו לשון תשובה שבעת
ימים לתקון מה שפוגם שבעת הימים הם שבע מות

העלינות. למען יידעו דורותיכם פ"י תוכו ותגעו
לבחיה הועת שהיה כל בניי בבחיה בזאת כאשר
היי או בחוזאיו אתם מרם"ע אשר ע"ז התשובה
זכו למדרגת עני בכור וגלויל שכינה כמ"ש במא"ז
ע"פ (שמות יד, ב) ישבו יוחנו לפניהם החירות פ"י
ישובו אל ד' בכל לב ויחנו לפני פ"י החירות
עלם הבינה כי ביזבאל נפק ועי"ז התשובה יצילו
למעלה גבה מוה. וו"ש כי בסוכות הו שובי
בסוכות עני נכו כבוד הושבחת את בניי
וע"ז זכו לכל הגדולה. מעתה שובו שובי בנו"
ויהי גם עתה אור העליון מקין עליו מכל צד
כמ"ש (זהלים כ"ה) כי יצפנני בסוכה ביום רעה
ישתרוני בסתר האלו. ובזה העני יש להמשר פ"י

6
וור י"ל מודיע שיך חג הסוכות דוקא לתקופה זו. דנה מצינו אשר בעת
שיצאו ישראל ממצרים נאמר (שמות יד) יישאו בני ישראל את עיניהם
והנה מצרים נושא אחוריهم כל סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו, דהינו לכל
cohoot הקליפה דרפו אחורים, כי בן היא רודך הקליפה שאחרי שיוציאם
חלקי הקדושה מרשותם ונפרדים מהם הרוי הם מתגרבים ביטר להישבם
לירושותם, וכן הגנים השווית בענין הכבוד, כדי שלא יוכלו הקליף להתקרכז
למחנה ישראל, ועל ידי זה זכו ישראל במדבר להיות דור דעה ולהגיע
למדרגות נשגבות ביטור, כדאיתא שבמשך כל המ' שנה שהיו במדבר היו
בקדרשה עילאית עד שלא נכשלו בשום מקרים וטומאה ח"ז, והכל מכח
ענין הכבוד שענינים אמונה, שניגד האמונה לא יכול שום כח בעולם. וענין
זה שיך אצל כל יהודי אחרי הימים הנוראים, אשר בהם רחץ ונטהר
מטומאותיו וכל מהותו נתעננה, ומיד יש התגברות הסט"א כנגדו, שכן נתן
הקב"ה את חג הסוכות ליטוכן ולהגן עליו עיי' כח אמונה.

7
ויתר על כן בעצם במתנית יום הכיפורים לא סיימנו את מתנות הבודה*אלגון*,
זו היא רוק התחלת קרבנותו אליו, שכן מובא בזוהר ק' שהימים שמראש
השנה ועד יום הכיפורים הינם בגדר "شمאלו תחת לראשי", ולאחר כיפור
עד בימי הסוכות אלו הימים של בחינת "וימינו תחבקני", וביתר יום
שמעני עצרת" שהוא בגדר "היבאני המליך חדריו נגילה ונשמה בר".

הוא אחר ר'יה וויל'ב כי הם מעולם התשובה
והבראה. והם הדרמה לתג הסוכות ועיקר התשובה
נגמר בחג הסוכות שהוא בכינה וכאשר נמתכו
הזרניים נמשן מהה ברכאי מביבקה העלונה. וו"פ
סוככים בכנעפיהם לשון סכ"י בכנעפיהם על הכהורות
לשון כפרה אחר י"כ ופניהם איש אל אחור כי
בחיות המעין מתברן הוא פכ"פ. וכן כל איש
מביט בפני חבירו בפנים שוחרי בשעת אשר
הברכה בעול:

במשפט לא-להי יעקב
ג. ג. י. א. - ה. ה. א. / א. א.

8
אדם קונה מכונית חדשה ומפוארת יוקרתית במילוי, כמה עינו ולכו על
מכוניתו זו, ובודאי בתקופה הסמוכה לרכישתה, חרד הוא על נקיונה
וצחצוהה, וכל וומר חרד הוא שלא יארע לה שריטה כל שהיא, ובודאי
שייתור יותר חרד הוא שלא תקבל מכך שיתעקם איזה חלק ממנו.

והנה טעם ישיכתנו בסוכה הוא להורות שברצוחה ה' יתכנו חיים גם במקומם שהוא ללא תנאי חיים, כמו שהלכו ישראל מדבר לא תנא קיומם, ושום הגיון לא היה כיצד יתקיימו מיליון בני אדם נשים וטף במדבר הנורא, כמו שמצוינו שבאמת הדברים מישראל לא איזו חיל להאמין בהקב"ה ולצתת למדבר שמה, כמו שדרשו על הפסוק: "וחזרו שרים על בני ישראל מארץ מצרים" - אחד מחמשה - עשרים אחוז בלבד, והיתר מתו במת חושן על חסר אמוןם בהקב"ה.

לכך נועדה מצות הסוכה בחיווב שכזה, לחוות את חיינו בסוכה דלה וחולשה, **ולחוות שם בתנאים כאלה שבעה ימים עם אוכל ושינה, להוות שהקיים של האדם יתכן גם במקום ללא תנאי קיום סבירים. כמו שמצוינו ישראלי במדבר מי' שנה ללא תנאים סבירים המאפשרים חיים, כי לא יפל מה' דבר להמציא לאדם חיים גם במקום שבדרך הטבע לא יכול להתקיים שם.**

13 ומטרת מצוה זו בהמחשה זו, אינה זכר לנס שהיה לשעתו בלבד, אלא שמננו נבו לחזק האמונה בקרבונו לדורות, והיינו להאמין דמאחר וקייםנו יתכן גם ע"י נס, והעוברה היא לכתנו במדבר מ' שנה, הרי שבעצם כל מציאותינו וקיומינו הוא בהשגהה עליונה, וכך גם כשאנו נצא לתנאי חיים תקינים בתנאים בריאים לאחר התג, נזכר שלא התנאים התקינים הם המאפשרים לנו להיות, אלא "הוא הנוטן לך לעשות חיל", ומאותו כה שニזון האדם במדבר והוא האדון ברוך הוא, כן אך ורק ממנו ניזון הוא בישוב ובכתי אבן. כמו שרוחוקים אנו ממעין בישין בתנאי יישוב ובכתי

בכן, כמו יתכן שירחקו ממנו מרענן בישין במדבר, וכן כששהנוק מצרי במדבר - נשח שוף וערוב, כן יתכן להיות מצוי הנזק בכתי אבן ובישוב בשיידר ה' השגחות.

בכל העולה, הסוכה מלמדתנו שאין קיומו חוליו בשום סיבה אלא ברצוינו **14** הטוב, באם יסיד השגחות נאבד בכל מקום ובכל תנאי, ובഷגתו נשמר מכל רע בכל מקום ובכל תנאי החיים בהם נהייה.

רבי צדוק הכהן מלובלין אומר (מובא בספר צדקה הצדיק): "במקום שאדם חשוב שם הוא נמצא", דהיינו עיקר האדם זה המחשבה היא הערך היקרי ביותר במערכות האדם, וכך במקומות שמחשובו נמצאת שם הוא נמצא, וכך אם מחשבתו של האדם עמוקה בהסתכלות על השגחה פרטית, הרי שחי הוא במציאות של ניסים גלויים, אלא שעתופים מהה מכסה חיצוני גרידא של טבע - אולם אחר שמחשבתו על פנימיות ההשגחה ולא על החיצונית העוטפת את ההשגחה, הרי שמצוותו הוא כעם ישראל במדבר, שהוא במציאות ניסית גליה לא מסכים חיצוניים.

וזהו מבואר כוונת הרמב"ן - מטרת הניסים המפורטים מהם יכול בניסים הנסתורים, ומהניסים הגלויים יצליח להסידר מעתה ההסתורה המטעה ואחתות את עיניהם של הבריות, וזה עיקר האדם ועובדתו בעולם **15** לגלות אורי יתברך מtower החשיכה דוקא.

ובמי לאכים אנחנו, הכי בידינו הדבר שלא לנוקם, הכי בידינו שלא לנטו שנאה בלב על אחד שהרע לנו, ולא עוד אלא גם לעילו להיטיב לו כאחד מהאהובים, ולא עוד אלא שיש להקדמים את השונא לאוהב?

ובפרט נהדי אן, כמה קובלות מסווג והשמקלבים אנו על עצמינו ולא מצחחים לעמודם בהם, כמה יכול להחזיק מעמד אדם שמקבל עליון לא לבסוף, או שלא להшиб למחרפיו, או שלא ליטור שנה בלבו על זולתו, הרי כמעט ולאחר מכן קט פג תוקף קבלתנו ואין בידינו לעמוד בזיה, ואפילו להעוסקים במוסר.

התשובה לכך היא, מפני שאנו ניגשים לטפל בפירות האילן שגדולים רע **16** ואינם עוליןיפה, ולא ניגשים לטפל בשורשים של האילן.

ובכן השורש לכל קיום אותו עותם ענפים הנזכרים הוא האמונה.

תשוכתנו מר"ה ועד יה"כ הינה בגדר תשובה מיראה, ולאחר מכן בחג הסוכות תשוכתנו היא בגדר תשובה מהאהבה ומשמחה, וכיידוע ההפרש העצום בין תשובה מיראה לתשובה מהאהבה, שmiraha - זדונות הנפקים לו לשגגות, ומאהבה - זדונות הנפקים לו לזכויות, ומשגבות עד כוויות הפער הלא עצום.

17 **א'** מתחנות רכבות ממתינות לנו לאחר יום הכהנים, מתחנות של קירבה אלquit בדרגות גבורה מאשר בעשייתם, בימי הסוכות זוכים אנו לישב בצל השכינה, ועוד מבוא בזוה"ק שמתנווצצים בסוכותינו ניצוצות מנשימות השבעה אשפיזין שכבר בודאי מתרכבה ומתחזק כווננו לקרבה אל ה'.

מי התשובה לכוארה כבר מאחרינו, אמן שנבנו בתשובה והחעורנו ביוםיהם אלו, אולם התשובה היא בדרך כלל אצל רוב העולים רק על הענפים הרעים שאינם אלא תוצאה של השורשים שעדרין נשאו פגומים, חג הסוכות הינו ה' הג שבו ניתן להשלים את התשובה בתיקון השורשים.

כידוע הימים הנוראים מה מהחולקים לשניים, עד יה"כ הוא בבחינות שמאלדו תחת לראשי" - ימי דין, וஸוכות זו בוחנת "ומיינו תחבקני", מבוא בזוה"ק (ח'ג ונ"ה ע"ב), דסוכותם הם ימים של "הכיאני המלך חרדיו", "בצלו חמדי וישראל", ומוסיף ועליה שמיini עצרת שהיא בחינת יהוד עליון קודשא בריך הוא וכנסת ישראל, ביוםיהם אלו אנו מוסיפים והולכים עלולה מעלה בקרבה לה'.

ובכן ביום הנוראים עד יה"כ שהוא מי תשובה בבחינת היראה, עשינו תשובה על החטאיהם והעונות שהמה הענפים תוכחות השורשים הפגומים אצלנו, אולם לתקן את השורש נוצר בוחנת "אהבה". כשהאדם עולה לדרגת אהבה יש בכוחו לשנות טבעו בפני עצמו, ולכך את יצרי לא רק בחיצוניתו מתחן איפוק, אלא פנימיותו משתנה בבחינה מסוימת להוויה באופןו כאילו וطبع שני נשנה אצלנו, ואף קשחה מאר שישתנה הטבע והוופי לגמרי, אומנם בבחינה מסוימת בן שיר, כמו שיבואר.

ב. אמונה - טיפול שורשי לכל המידות והתאותות כדי שהדברים יוכנו לנו בעולם המעשה שלנו, נbaar באריכות לקמן מה עניין הענף והשורש, ומה עבודתנו בחג הסוכות בנוסף למה שעבדנו עד יה"כ.

התורה אסורה علينا את הנקימה, הנטירה, וכן שנתת הלב שנצטוינו שלא לשנאות את אחינו בלבנו, וכן כן נצטוינו שלא לכעס על זולתו ולא להתגאות על שם בריה בעולם.

את אמונה שורשת זו יש לנו להזקה בחג הסוכות, אז נטפל בשורש ולא רק בענפים, והוא מה שעשינו עד כה תשובה על פגמי הענפים. התבונן.

במצות היישבה בסוכה מצינו חיבור שונה ממצוות התורה, שהרי בפסח נצטוינו לאכול מצה, וחיבור המצה הוא דока בלילה הראשון בלבד, וכן בירת המזוזות, כנטילת לולב, איןנו אלא לשעתו, ואילו במצוות סוכה למדנו שיה אדם אוכל ושותה בסוכה וישן ומטייל בסוכה, וכן שבעה ימים רצופים צרייך שהיא עיקר ביתו - הסוכה בלבד, וכן אמר: "תשבו", ודרכו - **כעין תדרון:**

והטע הוא, היה ומרת מצות הסוכה היא לחזק את שורשי האמונה וכמו שיבואר, ולהזק שורשים דרושא עכודה יסודית וממושכת עם דביבות במתරח.

וכי היאך הצליח יוסף הצדיק שנזורך לבורר ונמכר לשמעאלים ע"י אחיו, שלא לנוקם מהם ולא לנטרו להם שנאה, הלא במשפט אחד והוא "לא אתם שלחחים אותי הנה כי האלקים".

והיאך יכול דוד לכבות עלבונו ממשעי בן גרא לבלי השיב לו רעה, הלא במשפטו: "הניחו לו ויקלל כי ה' אמר לו קיל".

ג. לא יתכן לטפל בענפים ולשכטם מבלי לטפל בשורש

עלינו להבין, עבודת המידות היא אינה יכולה להצליח בדרך פילוסופיה, כמו שאכן היו פילוסופים שהחליטו על אידיאל של נצחון וככישות המידות של עצם, כדי להוכיח לעולם ולתלמידיהם כיצד מצלחים מה להשתנות ולהתעדות מעל הנורמה של בני האדם, ולהיות כמלאים שאיןם כועסים ואין נעלבים.

ובcobותם הייתה בדרך שיבוש נוראה, והיא: להחשב את זולתם כחיה השורה, וכשם אין להתייחס לכך הנווכח בכך אין להתייחס לאדם המעליב. הרוי שבודאי עובדותם על מידותיהם היא בדרך השחיתות, ובverbora זו משחיתים מה דרכם יותר מאחרים, אחר שככל מגמתם לכבוד

הדרך לכבות את מידותינו הרעות, היא לגשת לשורש ולעין מהיכן הם נובעים, ומבליל לפגוע במידה אחרת מבואר. והפשות הוא שכל אותם מידות נובעות מחומר אמונה, מפגם וטשטוש האמונה כאמור, והוא השורש לכל, וכשהשורש נפגם אז מתבטאת הדבר בענפים שהמה הטענה והגדולה.

הילך כשקובע האדם בלבו מציאות "אין עוד מלבדו", ומהזק בעצמו מציאות זו להיות ברורה אצל, יועל לו הרבה להתמיד ולהתייצב בעבודת מידותיו הרבה יותר מאשר מיילו יגש לעבודת המידות בדרך ידיעת מעלהן, שלגביה האדם קשה שהיה זה עניין של מציאות אלא יותר עניין של התפעלות, ואף שמלות המידות בודאי הינן מציאות אמיתיities כל דברי חז"ל, אולם לגבי האדם יותר קל לקבוע מציאות אמונה "אין עוד מלבדו" שהוא דרך קצחה ושורשית לכל מציאות הענפים, שהם מעלות המידות, כי רבים הם עד אין מסוף.

שיעור הגור"ש פינוקס זצ"ל

ס' כ' י'

עבדות התשובה מורכבת משתי מערכות - אחת של יראה ואחת של אהבה. מראש השנה ועד יום הכהנים הימים הם ימי תשובה מיראה. אימת הרון הנפסק ביום הנוראים משפייה שהיה אלו "עתרת ימי תשובה". הדריך אל התשובה היא היראה. אך פיסגת התשובה היא ביום הסוכות. וכך שמכובד בקדומים שסוכות הוא המשך לר' יוחנן פ' ובו מגיעים לדרגה של תשובה מהאהבה. כל הימים של חורש תשרי הם כסולם המוצב ארעה ונארש בשמים - כולם כהמשך אחד. וכך הביאו בשם האר"י הק' (שער הכוונות, דורי ר' ריש דריש א) שתחילה העבורה בראש השנה וסיומה בשמני עצמת. בו מגיעים כלל ישראל לשלימות ההכרה שה' הוא האלקים" ו"אין עוד מלבדו".

כך דרשו את פרשת הברכות של יצחק לייעקב אבינו. מתחילה היה נזדקן בירור אם עשו או רואו לברכות או יעקב. כשהנתעורר כוחו של יעקב בחפילה - "הקהל קול יעקב" - נתרבו זכויותיו והוא הוזכה בדין. עשו קיבל את מהנתוו והלך לדרכו, "ויעקב נסע סוכות". ונרכזו בו הטענה המערוכה של יראה ודין, ולאחריה המערה של תשובה מהאהבה וממן עבורה בימי הסוכות.

ומצגנו למדים שחשיבותו להבחן בין עבודה התשובה המתאימה לעשרה ימי תשובה", ולנצל את סגולתו הזמן בדף של "יראה", ובין העבודה המוטלת עליינו ביום הסוכות - להתעדות ל"תשובה מהאהבה" עד החקלאות של "אין עוד מלבדו" - בשמי עצרת.

ידוע שטמונה חכמה גדולה בכל המספרים. במספר עשר" טמון מה שבלבנן. זה ערך העיגן שבר"ע שבעלמא אמרות נברא העולם, ובחכמה הקבלה

מספרם החמוש הנקרא עשר ספירות. גם התורה שהיא בינו של עולם נתינה בהר סיני בעשרות הרכבות. סוד נסוף טמון בכך שענין המספרים הוא עד עשר - אין מספר נוסף אחר המספר עשר.

מהלך הבניין של האדם בעשרה ימי תשובה אף הוא עשוי מהתרכובת החלקים עד עשר. כמשמעותם לראש השנה ומתחילה לעבור ברכונות, שלב אחר שלב, יש לכל יום חלק מיוחד. ביום הראשון אפשר לבנות את הרצון הפנימי שבאדם, ביום השני את השכל וביום השלישי את ההבנה. יום אחר יום, שלב אחר שלב, יש לבנות את כל המרכיבים של הלקי האדם. עשרה ימי תשובה הם ימים של בניית האדם עד שנשלים בינו ביר"כ, שהרי השילימו את התשובה המתהורת את החוטא מעוננותיו והוא מגע ל"לפני ה'ពהרו".

20 בחג הסוכות, אזו מוצאים את המספר "שבע". שבעת ימי החג ושבועת האושפיזין. גם ארבעת המינים של מצאות לולב מרכיבים את המספר שבע; לולב אחד, אטרוג אחד, שלושה הדרטים ושתי ערבות. כמו כן צורת העגוזים מרכבת מ"שבע"; האדם עומר במרכו, ומושך אליו את הקודשה ע"י הנגעועים - מצפון, ממערב, ממערב ומדרום, מלמעלה ומלמטה, מכל ששת הקומות נשכת הקודשה אל נקודת המרכז, שם הוא האדם. עבודות העגוזים מובילת את האדם לכיה ההשפה הקדימית בכל עולם. כשפונים לדרום יש את צד השפה החדשה. בצדון - גבורה. מורה הוא עניין התפארת (שער הכוונות, דורי סוכות, דריש סוכות, דריש ה, דף קו ע"א).

וכשנuibונן נראה שיש באמצעות חילוק בולט בין עבודתנו בר' ר' וביר"כ, לעבודה בסכנות ובשינוי עצרת. בר' ר' וביר"כ אנו בונים שלב אחר שלב וכודגמת ספירת העומר, היום הראשון, ולאחריו היום השני וכן, וכשמחזים שבעו שלם מתחילה עוד שבוע, בונים נזכר אחרי נזכר עד שנכנה בניית שלם. כך בר' ר' ויוציא כל יום הוא שלב נוסף עד שנעשה בי"כ של שלבים אלא שלימות מתחילה ועד סוף. כאשרנו נוטלים את הלולב אנו נוטלים עמו מיד את כל המינים מהם שבעה. לכן גם מנענים מיד את כל

בבירור הדבר נואר שחלוקת דין ועוני היראה מהאהבה. הרמב"ם בספר המצוות (מ"ע ד) במצוות יראת ה' כתוב: "שצונו להאמין יראתו יתעלה ולפחד ממנו, ולא נהיה כוכברים הוהלכים בשירותם לכם וכקרי אבל ירא ביראת עונשו בכל עת", ואילו במצוות "אהבת ה'" כתוב הרמב"ם: "שצונו באhabתו יתעללה" (מ"ע ד).

והינו שיראת שמי היא הוהירות שלא להיות מודד במלכות,ומי שעובר על הלאין שבחרורה הרי הוא מודד במלכות שמי. אך אהבת ה' אין הכוונה לעשות את המצוות, אלא פשטוטו כמשמעותו - לאחוב את הקב"ה. לפ"ז כאשר אדם עבר על אהבת המעריבות הוא מבטל את המ"ע של

"וראת מלאך", שהרי זה גדר המוצה - לירא את ה' ואת עונשו ולהימנע מלעbor עבירות. אבל מי שעובר עבירה או בטל מצות עשה לא בטל בזה את מצות האהבה שהוא עניין בפני עצמו.

וכן מצינו בדברי החינוך (הובא בכיוור הלכה סי' א) שמנה את שיש המצוות החמידות, שהמצוות הרבעית היא "אהוב המקום ב"ה שנאמר זאהבת את ה' אלקי". והמצוות החמשית היא "להיות יראת השית' על פניו תמיד לבתי חתא". ומובואר שرك ביראת שם יש את הענין שיפחד מהשית' וימנע מלעbor עבירות. וכן הוכיח הח"ח שה dredbar לשון הרע מבטל את מצות יראת שם. אבל עניין אהבת ה' הוא מצוה בפני עצם, שנצחונו לעורו עצמן שנאהבת את השית', והמבטל מצות אינו מבטל בזה אהבת השית'.

23

דרגות ביראה לעומת אהבה מוחלטת

מעתה בנישתו לעוברת הימים הנוראים ומלות התשובה של יראת ואהבה, יש להבחין בין שניין. יראת שם היא עניין המורכב מפרטים רבים; להימנע מחילול שבת, להיזהר ממקלות אסורים וכדומה, כל פעולה של היראות מלעbor עבירה היא מרכיב בעבודת היראה. لكن ימי היראה הם ימים של בניין. בכל יום ויום אדם יכול לבנות לעצמו חלק אחד מבניין החשובה ביראה שלו, ביום אחר הוא משתREL להיזהר בעניין מסורים ומגיע ליראת שם בו, וביום השני הוא יזהר בנושא אחר. אף כאותו עניין עצמו יש מדרגות של היראות שהם דרגות ביראת שם של האדם.

24 אם ראי השנה ושרה ימי תשובה צרכיים לrome את האדם. העובד לדרגת יראת שם. ככל שיצליח כל אחד להתחזק בווירות מעשו בימי אלו, הוא יבנה בעצמו את היראת-שם שלו. בכל מעשה ומעשה ובכל יום של היראות, מתרחבת ומתפשטה היראה עצמה. כך מתחברת ונכנית היראת-שם בימי היראה.

לעומת זאת, אהבת השית' אינה מתפרקת לחקלים. לא שייך לפצל את האהבה, או שהאדם אוהב - או שאינו אהוב. מי שחי בקיבותה ואהבה עם

הקב"ה, אינו נפרד ונחלק באהבתו. מהותה של אהבה שהיא תופסת את כל האדם. בימי הסוכות נתנת האפשרות להשיג את אהבת השית', ע"י מצות סוכה וודרך קיום מצות לולב ומניין, لكن בימי הסוכות יש בחינה של כלויות, הכל כולל בכל פרט,ומי שיין לבחינת אברם אוחז בכל האושפיזין. הנוטל לולב אוחז את כל המינים, והמנגע לרוח אחת משפייע בכל הרוחות כולם.

24

ברגע שבו מוצאים מחדש את הקב"ה ע"י תשובה וקופצים בזעקה: "רכנו של עולם, היכן אתה? כיצד חתנקנו מך"? מעתה אנו אוחזים בכיכול בידיו של אבינו שבשמים ולא מרפים ממנה. מעולם לא היה קרביה שכזו אל האבא, אל הקב"ה, כמו הגע של התשובה. כזה הוא הبدل בין המצב של קודם יום כיפור לנצח של אחרי יום כיפור. ההכנה ליום כיפור

משוללה לפחד ולהיפוש היכן הוא אבא, ומרגע שמצאו את הקב"ה אנו אוחזים בו ולא נרפה ממנו. זהה אהבת ה' של ימי הסוכות. אוכלים ושותים מבלי ליצאת מהסוכה. "כז היה מנהג של אנשי ירושלים, אדם יוצא מביתו ולולבו בידו, הולך לבית הכנסת לולבו בידו, קורא קורתא שמע ומתקפל ולולבו בידו... הולך לבקר חולמים ולנוח אבלים לולבו בידו" (סוכה מא ע"ב). צורת ההנאה היא של דבוקות, שלא עוזבים את הקב"ה אפילו לרגע אתך.

וביום השmini של חג, היום שנוסף מפני שקשה לקב"ה פרידת עם ישראל, מתווממים לדרגת "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים, אין עוד מלבדו" (דברים ר, לה). בכיכול חבקה ונשיקה עם השית', שחלילה שלא תהיה יותר שום פרידה מהקב"ה. מכאן ואילך "בכל דבריך דעהו" (משלי ג, 1), בכל מקום ובכל מצב נחיה עם הקב"ה.

מערכת העובודה מתחילה בהכנה לימי הדין, היראה והפטור, החיפוש ומציאת השית'. עזקה התשובה של יום הכהנים, ורקש של אהבה בימי הסוכות. וזהו שלימודו של "תשוכה מהאהבה" שלולי החטא לא יכול להגעה אליו, כי החטא השפיע שהאהבה בקב"ה תהיה חזקה משיתה קורם לחטא - "ונסגב ה' לבדו ביום ההוא" (ישעיה ב, יא). מיום עמי עזרת והלאה לא נועוב עוד את הקב"ה ולא נתנקק ממנו.

חויה עליינו להתחבון ולהיזהר, שלא לאבד את ההישגים הרוחניים של החשובה מיראה ומאהבה שהשיגנו בימי הדין והורחות. הרי הסיכון של הנition גדול, הרחוב יכול של חדשות, ומה יעשה הבן ולא יחתא? רגע של משחק במחשב הוא הרגע של הנition מרותניות, ואחריתו מי ישורנו? בלי לאחוז היטב בידו של הקב"ה, אנו מסתכנים באיבוד כל ההישגים הרוחניים. או "אין עוד מלבדו", או שח"ז יש עוד, וזהו ניתוק מהשית'.

شفתי חיים

26

חול רואים את שמי עזרת כסותם הוג הסוכות: "עצרו לפני עוז ים אחד שקשה עלי פרידתכם" (רש"י במדבר כט, לה, עפ"י גמ' סוכה נה): אך נוסף לכך שמי עזרת הוא ג"כ סיום הימים הנוראים. בשם הגר"ר סלנטר ז"ל אומר "מה שהסקל איננו מושג ביוחכ'פ' בנעילה וזכה החכם בשחתת תורה מתרוך שמה", היינו שכוחה הוג הסוכות וביחסו שמתוך תורה שהם ימים של עבדות ה' מתוך שמה, להעלות את האדם עלייה בתשובה בכיהכ'פ'! אולם התוצאות זו תליה עד כמה שמנצלים את עבדות הים של סוכות ושמי עזרת כראוי.

עלינו לבאר מהי עבדותנו בשמי עזרת.

"עזרת" כתוב בתרגום (במדבר כט, לה) מלשון כנשיין - הৎנסות, וכך גם מבואר בזוהר (אמור קד.) "זוביומה דוחודה דמלכא כל הון מתכני עימה ומשתכו, ובזום שמתה המלך כלום מתאפסים אצלו" ועל דא כתיב עזרת תרגום בזשו" -

הৎנסות לשמו ייחדי עם המלך.

27 אך מובן נוספת יש לשמשות של הימים "עזרת - כנישור", לעוזר בתוכו כל מה שרכשנו בעבודת הימים הנוראים, בדברי השפת האמת (סוכות עט' צו) על הפטוק "יהיית אך שמח לרבות ליל יו"ט אחוריון" - אך נכון ג"א יום של ימי עבודה מר' י"ע עד שמי עזרת, ומתוך עבודות כ"א יום באה השמה, וע"כ התורה קורא לשמ' י"ע "עזרת", שביהם והמרקם מתוך התבוננות כל הכך ימי עבודה, כדי שהשפעות חמישר למשך ימי השגה.

עלינו לבאר את הקשר של שם' י"ע וסוכות עם ימי הנוראים, שכארה הם שונים במஹותם שהרי הימים הנוראים הם ימי דין, ואילו סוכות ושם' י"ע הם ימי שמה.

סוכות, התבוננות מהי"ה

27

כידוע עבדות הימים של ר' ר' מתבססת על ג' דברים: מלכיות, זכרונות, זכרוניות ושופרות. מלכיות - קבלת מלכותו, וכן אמרו לפני מלכיות", שמתוך אמריה זו נבוא לחדר מלכוותו עליינו. זכרונות - לימוד דברי ההשגה, שהקב"ה דן את כל

משינו כחלק מהעבר והמשכנו לעתיד, ידיעה ולבך מביאה להתעדורות בתשובה. שופרות - השופר תבע את הדין, וכאשר האדם תבע את הדין, וזה הוא מהפך לו את מידת הדין למידת הרחמים, וזהה על דיו לכפרת יום הכהנים. אולם מדרוגה חדשה זו שוכנו בה בר"ה וויהכ'פ', אריכים להת לה חיווק והתבשנות והגנה מפני תחבולות היצה"ר, כי רוגה והוא עדין לא טבעה בנפש האדם, ועלול האדם לדגדת מדרוגה ונתקל, ועל כן אורי הימים הנוראים ישבים בסוכה, בצלא דמיימות-א - כל האמונה, כדי שהסוכה תלמד על תשאגתו התבוננית של הקב"ה עליינו, ועל ידי הסופה אנו מוגנים מכל דבר רע, כדאיתא בזוהר (ר' ע"א מהימנא אמר ק) "כיוון דיתבעו בסוכות הא אישתוון מן מקטרלא" - כיוון שישובים בסוכות ניצולים מיזח"ה², בהיותנו תחת חסותו והנагמו של השית' בכל עת. ובמידה שאנו תולמים עצמוני בהשית' אנו זוכים ליותר סייעתא דשמא.

יתירה מזאת: ככל יום מימי הסוכות מתחזקים בהנאהה אתה ממי המידות שבתנו הקב"ה מנורגן את הבריראה, שהוא ג"כ העניין של ז' אושפיזין, הnger ז' ימי הסוכות המבואר בזוהר (אמור קג), הוא אושפיזין כל אחד מדם במידה המוחדת שלו, ובכל יום משתדלים אנו להידבק במידותיהם³, ולא מץ לעצמנו את דברי השית', ועל ידי ג"כ להיות מרכבה לשכנעה.

הנה ימים באים לקראותנוtag הסוכות
ומן שמחתינו, שבם נצטווינו לשבת בסוכה
ככתוב בטורה והקדושה (ויקרא כג מב):
בשכונות תשבו שבעת ימים כל האור
בישואיל ישבו בסוכות, מען ידע דורותיכם
כי בסוכות והשכתי אתני יי' ישראל בהזיא'
ויחום מארכ' מגדים אני ה' אליכם".

על מצות טcosa מהמצו מאמר בזוהר הרקdosh
(פרשת אמרו ק): כי עשו והוא המקטיגו
שרודת חמיד אחריו יעקב שהם ישראל לכתו
עליו, כתוב בראשית כו' מא): "וישותם עשנו
את יעקב", ובמים שבין רأس השנה ליום
הכיפורים ברוח יעקב להניצל ממנה על ידו
תשובה, עד יום הכהפורים שאז שולח יעקב
מבה לעשו שהוא השער לעוזל כדי שליל
לדרך ולא יクトוג על ישראל.

והנה בשעת תפלה נעילה מתיקין הכתוב (בראשית לג טו): "וישב ביום ההוא עשו לדרכו שעריה", שהמקטרוג עשו הולן לו לדרכו, והקב"ה מכפר עונותיהם של ישראל, ומכוון שהמקטרוג החל לדרכו ונפרד מישראל רוצה הקב"ה השמו עם בניו, ועל זה כתוב (שם לג ז): "ויעקב נטע סוכותה ובין לו בית", שהוא רמז על קיום מצות סוכות, ומכוון שישבו ישראל בסוכות והם יצללים מן המקטרוג והקב"ה שמה עם בניו, והנה מעט

"וישב ביום ההוא עשו לדרכו, אימתי
בשעת נעליה, דהא אתפרש מעמא קדישא,
קדושא בריך הוא שיבק יהוביהון וכפל
עליו, יון דהוּנוֹן ואתפרש מיניו, בעי קדושא בריך
ההוא מהheid בנוין, מה כתיב ועקב נסע סכתה
לוי וויל, לעלן קריא שם המקומות סוכות,
כיוון דיתבו בסוכות האשתזיזו מן מקטרגא
קדושא בריך הוא חד בכוון".

אור מידי של הסוכה

ככ מבריח את כל החיצונים

נמצינו למדים מזה, כי על ידי הישיבה בסוכה וזיכם ישראל להינצל מן המקטרג, וזה שומצינו עוד ברעיא מהימנה (פנחס רנו).

ה' דרישיה בסוכה היא ישיבה תחת כני' השכילה הפרושת עלינו את לפיפה לשם גלגולין: "שכניתה דאייה" סוכה אגינה עלייהו פרופירשת גדרפה עליהו כמאם על בניין".
ט' טיריש: "השכינה היא סוכה מגינה עליהם ורוחה עליהם כאם על בנים".

וכן מובהר בדברי הכתוב: "בנֵ יִשְׂרָאֵל כַּלְמַלְכִים... עֲשָׂוָת סֻכָּה וַיַּשְׁבַּט בְּצָלָן אֶת הַמֶּקְפֵּת הַהוּא... כִּי שְׁנָמְשֵׁר אֶלְינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ".

מוסיף על כרך ה"בני יששכר" בלשון
קדשו:

שנשען אשקל ידי הארץ אוֹר מקי' בָּרוּחִים

כל החיצוניים, כמה ذات אמר (דברים כח י)

הקליפות כמו אור המקיף, לפי שאין יכול
לנברן לוגיה ולบทחצנו בו באור המקיף, ולכ

בקליפות לינק ולו, נגאחו בזעקה, ור' יונה אמר:
הוא עומד בחוץ ואין לו פחד מן הקליפות.

וכן נטילת ארבעת המינים בסוכות, מרומים אף הם כנגד זו המידות (עין רמב"ר אמרור כב, מ), זומליך ומבייא כדי לעזור רוחות ומעלה ומורייד כדי לעזרו לטליתים רעים" (סוכה לו:) וביאקה רבוי צדוק הכהן מלובליין זיל (פרי צדיק ע"מ 262) מוביליך ומבייא לעזרו רוחות רעים היינו רצונת ערים, עיר מקום רצונתו האדם הוא בלב, שהוא מקום רוח האדם, ומעלה ומורייד לעזרו טליתים רעים – כנגד חכמתו וודעומם רעות, וכמ"ש חול כתל אמרתיה והוא תושבע"פ, שנול לאדם כתל שאין מרגישים בירידתו, אך האדם אינו מרגיש הסיעתא דشمיא הבאה לו מהשיית, וכן להיפך מצד הרע יש לאדם דעתות רעות, שאנו מרגיש איך הוא מושפע מהן, ועל ידי ארבעת המינים – זומליך ומבייא מעלה ומורייד, ובזה מתגוננים כנגד רצונות ודעות רעים.

הקפות דסוכות – סור מרע

נוסף לכך מkapifim בכל יום עם ד' המבינים את הס"ת, וביום הווענאנא רבה מkapifim והקפות אלו אף הונגדין מבודות, ומתפללים להקב"ה "הוענאנא", כדי

כבודם את הרע, ולחזק את הסור מרע, מכובאר בספרות⁴ שהקפות אלו הם כען
בקפות דירוש שחקירת חומת יריחו ששה ימים פעמיים אחד, ובימים השבעין
הקיופה ו פעמים ונפלה החומה תחתייה, ועל-ידי הקפות אלו התגברו על כוח הרע⁵,
בר עליידי ז' הקפות דרושונגע רבה אלו מסירין את חומת הבריל בין ישראל לאבנינו
שבשמי, ועל-ידי זה אנו מוחקים את הסור מרע.
למנון כי חג הסוכות ניתן לנו כבלי התוגנות מפן הייחיד ולחזק את הכוח
ברע, "דוני גירר בעינא דשפּען" - הרוי לו לח בעיניו של שטון שרואה בעיניו שאין בו
רוח לוחם מעיליגן על מזוודות (סוכה לח. ופרש"ז).

הספרות דש"ת – עשה טוב

אך לא די בחזוק בבדיקה שור מרע, ועל כן ניתן לנו שמתה תורה, לחוק את העשה טוב – זכירות בתורה, ועל ידי דיביקות בתורה לא צריך כלים אחרים לחוק את מעשינו בגון לולב וכו', כי התורה היא הכליל התקום ביזור כוח הקדושה, ועל כן בשמחת תורה מקרים שbow' פעמים, אולם הפעם עם הספר תורה – דיביקות בתורה, ובתפילה "אנא ה' הוועעה נא", לוכות עיי' בגדות חומרה של קדושה, ולא להזכיר לרע להיכנס אל פנימיות הלב, ולගיע לדרגה חדשה של "עשה טוב". וזה ג' ב' הענין שקבעו חז"ל את שמחת תורה ביום שמשני עתר, כי ביום זה אפשר להגיע לדיביקות בתורה מתוך שמחה, זאת ועוד, כיוון שהשיעור הבא אוורי עברות חדש האיתנים שבת החזקנו וזכינו בהכרה בחשבות השלים מתח' "سور מרע", וכמזהה מכך שמחים בתורה בדיביקות רבתה, ומתחזים במבנה הקדושה בירת שאמ מחר ב' "עשה טוב".

לאור זה מוביל הקשר המהותי בין החגיגים שבחודש האיתנים, שרך עליידי הסוכן ברענשטיינט זלוה בריה ויוהכ"פ יוסוכות, אפשר להציג במשמעו עצרת לעשה טוב.

השאלה בשםך מביאה לשובה מאהבה

3 מלבד ימי הדין ר'יה וויהכ'פ' שבוט הקב'ה זו את ישראל, וגם בימים הקב'ה זו אוות ברחמים, ובפרט בחג הסוכות שגמר דין של מני הדין הוא בהושענא רבבה, וע'כ' ניתנת לאדם הודותנות נספת לעשות תשובה עד ליל הוושענא רבבה, שנוהן הזמן של מסירת הפטוקין לשלחנן, וכוראייתא בזורה (וירוי רכ': לברר קרב'ה ומין קמיה דב'ן יומא דיכפרא ר'במא דתשובה איזי תב מהטא. טב [הקב'ה ונונן לבני אדם

והחכ"ב, יומן של תשובה ואם שב מהחכמי כראוי טוֹב ... אֵין זָכִי בְּתַשׁוּבָה וְלֹא שְׁלִימָתָה כזקיא יאות תליין ליה עד ההוא יומא בחדר דערת דהוֹת תמיינאה לתג, ואילע בעבד תשובה שלימיטה לאקמי מאריה אתקערצען] [ואם עשרה תשובה אבל לא בשלהותה כמו שדראו, תליזין לו עד יומן שמני עטרת, ואם עשרה תשובה שעימה קורשוֹת האות הפליקון]. והאר"ז זיל אמר⁹ "שאף שנמסרו הפליקון ליל הוֹרֶה, הדבר תלוי עד יומן שמ"ע אם יחוֹרוּ בתשובה, ודאי שאם יחוֹרוּ בתשובה גמורה שיקער גור דין, וכונכוֹר בספר ריאנוני (פרק' שלח) כי נסוה הדבר באיש אחד שלא ראה צל על ראשו, וחור גרבטלל ונישר בהתשובה, ותוֹר הצללים למקומו¹⁰.

ואכן אם לא הגענו בימים הנוראים למדרגות חשובה מיראה, מוטל עלינו עם המצוות שלhorn זכינו בסוכות, לנצל את זמן שמחנותנו, לזכות לפחות בכל הפחות לשוכבת מאהבה.

שمحת תורה היא סיום של ימי התשובה, ועל כן יום זה הוא מבחן לאדם אם אכן בסס ועוזר הוא בתוכו באומן נכון כל הקנים הרוחניים שרכש בחושך תשרי, ל'ידי החלטה להתחזות בתורה, שהיא בניין חומר הקדושה בבחינת עשה טוב, מהדור הכרת השלימות להגשים להכרה ברורה "אין עוד מלבדו", ומראה באצעב - וזה אולפננו", ועל-ידי כך יוכנה להגיע עד לדרגה של תשובה מהאהבה.

(תהילים קיט קכט) ש"ש א נכי על אמרותך
כמו צוא שלל רב, עדין עושין אותה בשמהה.
הרי לנו דברים ברורים, כי מכיוון שראשית
קיבלה מוצת מילה היהת בשמהה, נמשך מזה
תמיד שיקיימו ישראל מוצת מילה בשמהה.
38
(סימן רה) יסוד גודל בעבודת ה':

"כתבו תליידי הבעש'ט ליזור בעמודו
ממתתו, שתיהה המכחשה הריאונה והדיבור
הראשון והמעשה הראשווה להשיית בתורה
ומצות, ועל ידי זה היינו נדרין כל המכחשה
ודייבור ומעשה של כל הימים, כי הוא בחינת
ברא בכורא ואח הגדור שבל האחין גנרי
אחריו וביבין בכבוזו".

על פה האמור מפרש ה'אגרא דפרקא' רמזו
הפסוק: "קדר לי כל בכור פטר כל הרים בגבוי".

X ישראל באדם ובבמהה לי הוא", פירוש, שציריך
לקדש כל מהכחשה ריאונה שהיא בבחינת
בכור, כי על ידי זה "באדם ובבמהה לי הוא",
תיכלו לעבד את ה' עם הנשמה שהוא בבחינת
אדם וגם עם הגוך שהוא בבחינת בהמה.

מקור הדבר ברורת הבעש'ט

וננה יסוד זה מקורו מספר "עוזאת
הריב"ש" הנගות ישות מהבעש'ט וקדוש
ז"ע (אות כה): "כל גודל נאותה מהכחשה
שהתחיל בה השקם מפתיעו לר בה כל הימים
ולא במחשבתך אחרות", וכו' לבב' "חולדות
יעקב יוסך" (ריש פרשות כי טובא):

"וכי בכל דבר בכל חושי רוחך ראי
לה, הנה בדברו תינוק המתחל לדבר יממו".

תחלה לשון הקדוש תורה צוה לנו, הן במשמעות
יום ביום יהיה ראשית פרי האדם שילך
לבית הכנסת קודם שייעסוק בעסקי, והוא
תועלת גדול לכמה דברים שיוכיל להפתפל
בכוונה בלי מחשבה זהה ויזוצא בזעם, מלבד
מה שיצלח בעסקי. וכן בשאר וחשי האדם
בראה ומשמעה בהילו, וממשוש ישמע
חכם וויסוף לך. גם מנאכל ממשחה, ואשעת
ומוחBOR יתן לעני האון, ויזוצא בכל דגד
ודבר ימצע שיחיה ראשית לה, וזה נקע
בכיווים".

39 הנה היכין מבואר היטב מודיען "כל התחלות
קשות", כי היהת שהכל הולך אחר ההתחלה
שהיא בבחינת שורש לכל הכא אחריה,
לכן מתאץ היצור בכל כוחו להכין על
האדם, שלא יוכל להתקדש כראוי בהתחלה

ו-eraishit של כל מזווה, ואפלו אם יקווים
המצויה לא יעשה שליחות כי אם בעניין
ובקרירות, ומהו למד איש שראול השווא
ציריך דוקא להסתמץ ביטר שאות וביתר עז
בתחלת המצויה לעשונה בשלמותו, כדי
שעל ידי זה יוכל לעמוד את ה' גם כהמasher
שבא אחריה ההתחלה.

אך לפי המסביר יש לומר, כי היהת
שמכחשתו הריאונה של האדם היא
שקבועת ירך יתנרגס במשך כל הימים, לכן
ההקדשה אשר תביא מארצין", כי אחורי
שקידש את הריאונית יכול לעליו להתקדש בכל
מה שבאה אחריו.

יש, לומר כי זהה נתכוון בשלהן ערו"
הרב (סימן א סעיף ז) שבירו הטעם למנהג
זה: "טוב להריגל עצמוני לומר מיד בשיעיר
משנתו, מודה אני... ועל ידי זה יוכו את ה'
העומד עליו". לומר תכליית אמרית מודה
אני מיד בשיעיר משנתו, הוא כי ישוכר את
ה' כל הימים כי הכל הולך אחר ההתחלה.

35 ונראה להוכיח הביאור זהה, על פי מה
שמצינו במדרשם תנומוא (פרשא אמרו סימן
כב) על הפסוק שאמר בזאת הסוכות (ויקרא
כב:מ): "ולקחתם לכם ביום ראשון, ווייאשן
הוא והלך ט"ז יום זהו, ואת אמרת בזאת
הראשון אל רשות הוא לחשבון עונות".
ומפרש במדרשם כי מראש השנה עד ים
הכיפורים מוחל הקב"ה לשישראל כל עונותם,
על כן יום ראשון של חג הסוכות הוא ראשון
לחשבון עונות שנשען מוחלים והלא.

ובטור (אור"ח סימן תפא) מוסיף לאמר,
מדוע יום ראשון של חג הסוכות הוא ראשון

לחשבון עונות, הלא ישות ד' ימים בין ים
הכיפורים ל חג הסוכות, ואם כן מחרת ים
הכיפורים הוא כבר ראשון לחשבון עונות,
ומפרש הטעם כי: "במושאי יום הכיפורים
עוסקים במצוות טוכה ולולב ואין עשו
עונות, אך קראו ים טוב ראשון ראשון
לחשבון עונות".

36 ונמצא לנו מדים מזה יסוד גודל, כי מיום
ראשון של חג הסוכות מתחילה מאבק חדש
בין היצר הרע לכל ישראלי, בבחינת (קהילת
ז"י): "זה לעומת זה עשה האלקים" כי מצד
אחד קם היצר הרע בכותות מוחדשים כדי
לפתח את ישראל ח"ז לדבר עבריה, ומצד
שני קמים ישראלangan בכותות מוחדשים
להילחם עמו מלחמת חרומה.

ולפי מה שנותבאר בדברי הרעיון והרעיון
מסיע הקב"ה לשישראל להינצל מהיצר הרע,
על ידי שמכניסים וחותם כנפיו באור המקייף של
סוכיה המבריח את החיזונים. וזה שמצוין

הרי לנו דברים ברורים כי הסוכה היא
בחינת אוור מוקף המבריח את כל החיזונים,
ולפי זה מבואר היטב דברי הרעיון מהימנא
הכ"ל, שכשר יושבים בסוכות הא
ニיצלים מן הדקטרוג: "כין דיבת ברכות הא
אשרתו מוקף מקטוגא וקדושא ברכות הולך
בבנוי", כי האור מוקף מבריח כל החיזונים
ואו הקב"ה שמח עם בניו בטור הסוכה.

לפי האמור יש לומר כי כל הקדושים
הלו נתכוונו לרמז זה על דברי הארוי"ל, כי
על ידי שהאדם נכס בכל גופו בתורה הסוכה,
הרי הוא מוקף כל כלו באור המקייף של
הסוכה שמכביר את החיזונים, ועל ידי זה
הוא וכלה להתדקע עם הקב"ה שמקיף עליו
באו שכינתו הקדושה.

אלא שגס אחורי כל הביאור זהה יש
להמונה הפלא ופלא, מכיוון שהוור הקדוש
עצמו אמר, כי ביום הכיפורים מפסיק הקב"ה
עונותיהם של ישראל והמקטר הולך בדרך:
"וישב ביום ההוא שעשו לדרכו, אמיתי בשעת
נעילה, דהה אטרפיש מעמא קדייש, וקדושא
בריך הוא שביב להוביון וכפר עלייתו",
 והרי מקרא מלא דבר הכתוב (ויקרא טז ל):
"כי ביום הזה יכפר עליהם את חטאיהם מכל
חטאיהם לפניהם תטהרו", מזועם הם עליינו
צריכים שמרי להינצל מהמקטר על ידי
הכינסה באור מוקף של הסוכה, כלשון הזהר:
"כין דיבת ברכות הא אשתיו מוקטרא מן מקטרא
וקודשא בריך הוא חדי בבנוי".

בגמרה (סוכה לה): "רב אחא בר עילק ממי
ליה ומיותיו אמר דין יראה בעיניה דסטנא".
פירוש, רב אחא בר יעקב היה מליך ומלך
הבית הלול ומנערנו בו, ואמר זהו חז בעיניו
של השטן, ויש שמר כי סמך על מצות סוכה
שמכביר את היצר הרע שלא יכול לשלווט
במי, אלא שבגמרא מסיק שאסור לנו לומר כי
כדי שלא להתרגרות עם השטן.

"קדר לי כל בכור" לקידש כל ראיית

37 וננה כדי להבין כמה חשוב הוא לנעה
במחלמה קשה זו כנגד היצר הרע דוקא בתה
הסוכות, נקדים מה שכתוב בפרשת יתרו

בbumud הנבhor של מותן תורה בהר סיינ
(שמעות יט ה): "יעתה אם שמע תשמעו
בקולי ושמורות את בריתו וויתם ל' נגלה
מלל העמים" וכו'. ופירש רשי": "אם עתה
תקבלו עלייכם יubar لكم מכאן ואילך לא
התחלות קשות".

יש לבר העין זהה, על פי הידוע כל
גדול בפרטם הקורושים, שהכל הולך אחר
הראיות והתחלה. כמו שכתוב (שמעות זט)
ב): "קדר לי כל בכור פטר כל רוחם בגבוי שוארל

באדם ובבמהה לי הוא". וכן מצינו במצוות
ביכורים (דברים כו ב): "ולקחת מראיתך כל
פרי האדמה אשר תביא מארצין", כי אחורי
שקידש את הריאונית יכול לעליו להתקדש בכל
מה שבאה אחריו.

וראה ברורה זהה ממנה שמצוין בגמרא
(שבת קל): "תנייא רשב"ג אומר, כל מזווה
שקיים עליהם בשמהה, כגון מילא דתבב

ונראה לאור כוונות הרעיון מהימנא בדרך
הפשט קרוב לאמת, על פי מה שמצוין בגמרא
(ב"טז): "אמבר ריש לקיש, הוא אשטי, הוא
יצר הרע, הוא מילאך המות", והביאור על קר
כמבואר בגמרא שטט: "במגיהו תא, יורד
ומותעה, וועלה ומורייא, נטול רשות ומוטל
נסטען".

ופירש רשי", שמתוחילה הוא יורד למטה
להונעות את הבריות להטוא ואז הוא נקרא
"יצר הרע", אחר קר הוא עללה ומוראי את
המלך העליון הקב"ה בקטרוו והשטענוו,
שאון הוא נקרא "שטט" על שם שמשטוני
מקטרג, ואחריו שהוא מקבל רשות מוטל
השימים להעניש להרואג את החוטא, כי אז
הוא יורד נוטל נשמה ונקרויא "AMILACK המות".

מעתה נראה כי מה שאמרו בזוהר הקדוש,
שבסוכוה ניצולים שרואל מן המקטרג, אז
כוונתו שניצולים ממו שליא ימשיך לקטרג
על ישראל, כי הוא כבר סתכל וולך לו בום
הכיפורים, אלא כוונתו כי אחורי שהשטוו
המקטרגורה, שאינויו קלקטרג על העוינות
משנה שעברה שכרב נתקפבו ביום הכיפורים,
הוא מתחילה לדרכו אחורי ישואל בבחינת
"יצר הרע" להוציאם מחדש, כדי שוויל שוב
לקטרוג עליהם בבחינת "שטט", ואז יוכל ח'ז
להענישם בבחינת "AMILACK המות".

* הנה כי כן מבואר היטב מה שאומר
לייא מהימנא בזוהר הקדוש: "כין דיבת ברכות
ב��ות הא אשתיו מוקטרא מן מקטרג וקדושא
בריך הוא חדי בבנוי", כי אוור הסוכה מגין
על ישראל שלא יוכל היצר הרע להתקרבר
עליהם להחטאים, והוא שובייא בספר "אברה"
פנחס' בשם הרה"ק רבנן חנוך מקוריין י"ע,
כי סוכ'ה נמיוקון סיומר וועזר באל הנזיפים,
ולפי האמור הכוונה זהה כי על ידי אוור הסוכה
סומר והקב"ה יעור לאל נזיפים ברשות היצר
להינצל מטפנין.

93 Festivals of Life - R. Leff pg 91
 Perhaps we can understand this midrash with a *mishnah* in *Pirkei Avos* (3:1) that says that one will have to give a *din v'cheshbon* in the future — “a judgment and accounting” — before G-d. The Vilna Gaon explains the difference between a *din* and a *cheshbon*. He says that “*din*” is the judgment on the sin one committed, and “*cheshbon*” is accounting for the fact that during the time one committed the sin, one could have been performing a mitzvah. He will not only be judged for the commission of a sin, but also for the omission of the positive conduct that could have been performed during that time.

Up until Yom Kippur they were occupied solely with the *din*, the judgment on the sin of the golden calf. Immediately after Yom Kippur, they began to collect materials to build the Mishkan. Four days later, on the fifteenth of Tishrei, they were ready to commence building the Mishkan with the materials they had collected. It was at this time that they reflected on the *cheshbon*, the accounting of the sin of the golden calf. They no longer focused on the acts they had done in committing the sin, but rather on what they could have achieved had they not sinned and received the Torah eighty days earlier. Had they begun building the Mishkan then, they could have already completed

The *cheshbon* of the sin of the golden calf began on the first day of Sukkos, on the fifteenth day of Tishrei. And every year we repeat a similar process. From Chodesh Elul we occupy ourselves with the *din*, with the judgment of our sins of the past year. This period concludes on Yom Kippur. From the first day of Sukkos, we are able to contemplate the *cheshbon* of those sins. We are able to commit ourselves not only to avoid sin in the coming year, but also to occupy our time with the great and awesome opportunity to serve Hashem and to attain great physical and spiritual accomplishments.

Perhaps this is reflected in the difference between *tshuvah miyirah*, repentance based on the fear of punishment for acts of commission, fear related to prohibitions, and *tshuvah meahavah*, repentance based on love related to the positive commandments, repenting out of concern for all the good one could have done in place of the sin.

Sukkos is a time filled with positive mitzvos with which we can occupy ourselves immediately after Yom Kippur. In this way, we show our commitment to engage in the service of Hashem and thus to bond with Him. The very first act that we do to forge this bond, at the conclusion of Yom Kippur, is build a sukkah.

44 L'Nog Inspired - pg 152

We must live on the plane of *chiddush*, newness. We must never expand into the natural. The first law in the *Shulchan Aruch*, the code of Jewish law, concerns the beginning of the day, the first obligation of the day. It is fascinating that that first halachic obligation is to get out of bed! Understood superficially, this is good advice. But there is much more than that here: what is intended is a basic lesson in beginnings — if one is strong as a lion to arise in the morning, if one begins the day with no laziness, not allowing the sluggishness of natural human inertia to contaminate the moment of waking, of first consciousness, then the day can be spiritual, elevated!

Everything goes after the beginning! Pure beginnings, beginnings beyond time, cannot possibly provide a foothold for the negativity of staleness and depression. That is indeed the most fitting beginning for a code of Jewish law!

觀點	敘述	說法	說法
觀點	說法	說法	說法

40 שבעה אושפיזין השורש של כל ישראל

מעתה יאיר לנו להבין כמה חשוב הוא לנו בחג הסוכות, כי הן אמרת שראש השנה הוא בעשות ימי התשובה מראש השנה עד ים הילופים אנו עדרין עוסקים בתשובה שלימה על החטאיהם מהשנה שעברה, שהרוי מטעם וזה דקדון חכמיינו זל לדרוש, כי יום וראשון של חג הסוכות הוא: “יאשון לחשבון עונות”.

ממצא לפיה זה כי חג הסוכות הוא ראשית החגונה, וזהו של השנה החדשה, ולכן מלחמה עצומה עם היצר הרע ובמי יש לנו מלחמה עצומה עם היצר הרע ובמי

חבורתו, כי גם היצר הרע יודע שהכל הולך אחר הראשתית, ואם יצילח ח’ו להצליח את ישראל בחג הסוכות וראשון לחשבון עונות, כי אז כבר קיל עליו להפלים בראשתו במשר כבבשנה, אלום אנחנו יודעים שם נצילה בעורתה להתגבר על היצר הרע בחג הסוכות, ייאונצלית ללבוד את ה’ב משך כל השנה.

על כן צונו הקב”ה ברוב הרכמי וחסידי העשית טוכה אהורי יום היכפירים, כדי לסייע לנו בכר להיציל מהיצר הרע האורב לנו, כי על ידי שאנו נכנסים כל בולנו בתורה הסוכה, ה’יינו מוקפים באור מוקף של הקב”ה המבריך את כל החזינוקים, ועל ידי זה אוין היצר הרע יכול לשלוט בנו בתורה הסוכה, וזהו שמצוין אצל צדיקים שכמה מותם פשוט לא יצאו מהסוכה כל שבעה ימים.

על פי האמור יפתח לנו פתח להבini, מהו שמבואר בספרים הקדושים ממקור הדבר בזוהר הדקוש (חלק א’ רסא), כי בשבעה ימי החג נכנסים בתורה והסוכה השבעה אושפיזין שם השבעה רועים: אברם, יצחק, יעקב משה, אהרן, יוסף, דוד, שהם שבעה אושפיזין הנכנים בסוכה בשבעה ימי החג.

לפי האמור הביאור בו, כי היהות שאנו משתמשים בכל כוחינו להתקדש בחג הסוכות, שהוא אשתית השנה לעניין חשבונו העונთ, אשר מטעם זה צונו הקב”ה לשבת בתורה והסוכה מוקף באור המקייף ומבריח את היצר הרע שלא יוכל לשולט בנו, וכי שולח הקב”ה בשבעה ימי החג את השבעה רועים שהם בכוונת שושן וראשית של כל ישראל, אשר הם בגודל קדושיםם סללו את הדרך גיגוד קדושיםם לצאיהם אהורים, של דבר זה היה לו סיוע גם מצד קדושיםם להתקדש בראשית השנה שהוא שורש לכל השבעה.

ויביאר הקדושת לוי” הכהונה בזורה, דהנה בראש השנה ויום היכפירים עושים כל ישראל תשובה, אלום תשובה זו היא בדרך כלל תשובה מיאיה, מחמת הפחד הדול שילו ים הדין, כי המלך הקב”ה יושב על כס המשפט וכל באיל עולם עבירות לפני בני מրון, אבל אחריו שעברו ימים הגוראים שאנו סלח הקב”ה לכל עונות ישראל, הנה כשמגיע חג הסוכות שאו יושבים ישראל בסוכה בצלא דמיימות�ת, הנה הם עושים תשובה מאהבה מתוך שמחה והתעלת הנפש.

וזהו מה שאמרו חז”ל (יום א’ פ): כי על ידי תשובה מיראה זדוניות נעשות לו תשוגות, ואיל על ידי תשובה מאהבה זדוניות נעשות לו כוכיות, לכן בראש השנה ויום היכפירים ישישראל עושים תשובה מיראה, עדין אין שום תועלת לחשב העונות כיון שעדרין לא נתהפו לזכויות, אבל בחג הסוכות ישישראל עושים תשובה מאהבה ומהபכים את הדzonיות לזכויות, הנה אז הוא “ראשון להשבעה עונות”, כי הקב”ה מחשיב אז כל העונות שנהפכו לכוכיות כדי לרבותם של ישראל עכדה”.

45

觀點	敘述	說法	說法
觀點	說法	說法	說法

47

איתא מהרבי מלובליין, ומעוד צדוקים, ז"ע, סוד גודל, הנחוץ לכל אחד, ובפרט במננו, אשר כל יציר הרע הבא להכשיל את האוטם, כל אחד על פי דוגמתו, ועשה טוב, במחשבה דיבורו ומעשה, בסור מרע, ועשה טוב, יש ליציר הרע בהכשלה זו שני חכמים גדולים, הדיבור אחד הוא עצם המכשול, הדיבור, או הראייה, ביטול החומרן, או הלשון הרע ורכילות, האיחור בהשכלה, או הקראת שמע של המיטה שלא כראוי, או ברבות שלא כראוי, או הנגגה שלא בסבר פנים יפות, להכשיל את האדם בסקרנות, או בהבטה שאינה רואיה, וכדרומה.

48

וחתבלית השניה, והוא עיקר התכליות, וכברט בזמננו, שאנו קרובים ביוור לביאת המשיח, יש בחינה שאפשר שימוש עצם החטא אין די תועלת ליציר הרע להכשיל את האדם בחטא, ויש בו כמה בחינות, ועיקר חכלתו במאן שהוא מכשיל את האדם, הוא משום הממצב של אחר המכשול, כי הרבה פעמים לאחר המכשול, נכנס האדם לידי רפין עצם, ונכנס האדם ממצב של עצמות, ושבرون, ורפינו, וזה עיקר חכלתו של היציר.

49 ובן היה חכלתו של היציר אחד החטא בනפילה הראשונה שהייתה בבריאה אצל אדם הראשון, שודה ראש לבני תושבה, שהנה בעת הנפילה הראשונה אמר, יאהשה אשר נתה עמידה היא נתנה לי ואכל, ז"מ ז"ל, "אכלתי" לא אמר, אלא זאכל, רימז כאותו אכלתי ואכל עוד, ובפותחות הדברים קשים להבנה, אדם הראשון שהיה יציר כפיו של הקב"ה, שהיה במדרגה הגבוהה ביותר, חי שיאמר לפני השית' זאכל עוד.

ואחד מהבחינות בוה הוא, אדם הראשון כאמרו זאכל עוד, היה בוה בחינה של וידיו, שהיציר הרע המכיסו למצב של זאכל עוד, ואיתא מר' צדוק, ז"ע, שארם הראשון בכח ואמר, רבונו של עולם, הנחש הבנוט אויר למצב של במליא כבר אכלתו, במליא כבר גרשו אותו מהגן ערד, ואם כן חולך לאכול עוד.

50 ז'ياتבלו, ולא שתו איש עדין עליו

ובהחינה זו היה גם בעת הנפילה של חטא העגל, כמו שאיתא מהרבי מלובליין, ז"ע, בשעת שבירת הלווחה היה עיין לבני ישראל את הכתירים, ואם היו בני ישראל מתחזקים בעוד מעת שנשאר בידם, היו הכתירים נשארים ביד ישראל, ואם כן היה להם להחזק בהם שנשאר בידם, ולהחזיק בו היטב, אך לא כן היה אזלם, אלא לאחר שכירות הלווחות היה זיתאבלו, ואמרו שבמילא כבר היה שבירת הלווחות, يولא שתו איש עיר עליו, עדין מל' עוד, שלא לסתן ליליכם את העוד, שנשאר בידם, ואמרו, עכשו שבר אין לנו את הלווחות וכי עידין צדוקים אנו לכתירים, והלא במליא נשאלנו כבר, שאן כבר המצב של התיקון השלם, וכל המצב של הלווחות הראשונות, ולא שתו ליבם ומונעם לשומר את העוד, ועל ידי כן אבדו הכל.

ואיתא הבדיקה מהרבי מלובליין, ור' נחמן מברסלב, וההונטניפלער, ועוד צדוקים, ז"ע, שהוים טוב של סוכות הוא היום טוב של אשמה עוד, במאן יכול לשמנת, במאן שאתפנס בענין עוד, במאן שנשאר טוב אצל האדם, עוד מעט ואיז רשות:

52 עבר ושנה נעשית לו כהיתר ונתנה במצב לאחר החטא יש שני חלקיים, שהרי ח"ז"ל אמר הבדיקה, עבר ושנה נעשית לו כהיתר, יש לך אחד שמצויאתו הוא עבר, שום ושלום האדם נכשל בחטא, ואחר הממצב של עבר, יש מציאות של שנה, והניין, שהיציר הרע בא ומפהה את האדם, ואומר לו, במליא כבר חטא, ובמי לא כבר חטא, ואיתא כבר אין כמעלה הגולה, ועוד כמה פיתויים כאופן זה. ומהמצב השלישי הוא, עשית לו כהיתר, שנכנס האדם לידי רפין עצם, ואומר, הנהן כבר אבוד, ושוב אין לי תקווה, ואין הכוונה דוקא שאבוד לזרמי בכל עיני בעבורות ה', רק כל אחד כדי דרגתו, שמרפה אותו היציר ונעשה לו כהיתר, שאינו יכול להחטולות יותר ויתור בתורה בתפילה בקדושה ובכון אדם לחבירו, ועיקר חכלתו היציר בזה הוא שמצליה להכניטו למצב שכמעט ואין מלחמה, ואו יש בחינה שהיציר כבר ישב בשלוחה, ואין לו יותר מה לפחה.

53 וזה ביאור של של שלקי הכהפהה, שמתחכרים * החטאים בשל של של השלישי הראישן, ההשנה הוא זמן הכהפהה של השלישי הראישן, השלישי הראישן הוא הבדיקה של עבר, המ指点 הראישן הראישן של האדם, כשהאדם נכשל במ指点 הראישן הראישן מסויימת אין עדיין חביעה גודלה על האדם, וכמו שמבואר ברכינו יונה, שהפעם הראשונה שנכשל האדם, עדיין לא ידע שהוא צריך לתזותר, ובא היציר הרצ' ומבלבל את ראשו ונכשל, וזה השלישי הראישן שסבירתו באה בנקל.

54 והשליש השני הוא הבדיקה של 'שנה', החטאים שנכשל האדם לאחר הכשלון הראישן, מחמת מחבתה היציר, הרי

כבר במליא כבר דיברתי, או ראיית, או איזחתי בקיימי, ואין הטנהה הוא יותר חמורה, מה הכוונה במליא נכשלתי כבר, היר ברגע זה יש חיל' חדש של קיום רצון ה', כי היר ברגע זה או נמצאים לפני ה', ומה שיכיות ש לרגע זה מחמת שברגע הקודם נכשל, ומושם כן כפרתו יותר קשה, והוא מתקפר רק בעשרה ימי תשובה.

55 והשליש האחרון הוא הבדיקה של 'נעשית' לו כהיתר, יש כמה וכמה בחינות של נעשית של נעשית לו כהיתר, כל אחד על פי דרגתו, ובדרך דוגמא, כל אחד מישראל יש לו את

ונוטף בו בעיה עד דבר עטוף, על דוד העבדה, כמו שגבוראו באード עטוף, ז"ע, עכירות מה שאמור חזי'ה בדלותות וכות, שלישית אפילו טהור, ור' זבנה כחיה חותה, הום טוב של תוכות מהו הוא זיינע החבקין, במאן שמחננו משפט עליון אכתי שכם זבנה בפסול לאטם, מכל מקום אין המכשלה גורומיות את היחשנותה ובמי, שם אס נשל האדם, מכל מוקם ממשיט בחינת שנה' ובוחנת עשתה לו כהיתר.

56

ונוטף בו בעיה עד דבר עטוף, על דוד העבדה, כמו שגבוראו באード עטוף, ז"ע, עכירות מה שאמור חזי'ה בדלותות וכות, שלישית אפילו טהור, ור' זבנה כחיה חותה, הום טוב של תוכות מהו הוא זיינע החבקין, במאן שמחננו משפט עליון אכתי שכם זבנה בפסול לאטם, מכל מקום אין המכשלה גורומיות את היחשנותה ובמי, שם אס נשל האדם, מכל מוקם ממשיט בחינת שנה' ובוחנת עשתה לו כהיתר.